

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénsek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

A társadalom szive.

Csik-Szereda, febr. 26.

Te sokat kigunyolt, szatirikus emberek-
től megcsipkedett, szivtelenektől megócsárolt
nőegyesületek és mindennemű humanitárius
közjótékonyosságok én a ti dicséretetekre fogom
a tollat. Alkotmányos szabad államokban a
törvényhozás működése mellett, csaknem
egyenlően fontos tekintet, hogy a társadalmi
működés miként néz szét eszközök után,
melyek a humanizmus céljaihoz vezetnek.
Sőt ez még fontosabb, a mennyiben igen
sok törvény a végrehajtásban gunynyá vál-
tozik, de a mit a szociális közszellem óriás
karja ápolásba vesz, az nem papírra irt
törvény, melynek némelyike ez élet szük-
ségeiből merített követelése a kornak

A társadalomnak, melynek már a civilizá-
ció gyors vonatán fölkapott, temérdek
teendő kell teljesítenie és azokat úgy intézni,
hogy önzés, balítélet és szerencsétlenség szirt-
jein hajótörést ne szenvedjenek, mi nálunk
is — talán elmaradottságunk ösztönző érze-
tében, — hatalmas kezd, — fájdalom csak
kezd — lenni minden téren a cselekvés
buzgalma.

A társadalmi szellem az emberi önzésből
materiális célokért manapság gyorsan gyűlti
a hivatott erőket. Ez az egyesülési kedv
készségkül a nemzeti közvagyonosodásra
hatalmas motor és mint ilyen elsőrendű
tekintet érdemel ebben a materiális kor-
ban. Hanem az emberszeretet költői zománca
kevésbé csillog át rajta. Már pedig az anyagias
előrehaladás vágya a sziv nemesebb érzel-
meinek poézisével adja meg a társadalom-
nak azt a tetszetős üde szint, mely a
szervezet egészséges vérkeringésére vall.

Jótékony nőegyletek! Kell-e fejtegetnünk
azon fogalmat, melyet e szó kifejez. azon
áldást, melyet a szeretet — kiapadhatatlan
forrásából árasztanak el a női kezek a tár-
sadalom elhagyottjai számára!? A tapasztalat

az önfeláldozás és a kimerülhetetlen szeretet
ezer csodáját tárja föl az emberiségnek, a
gondviselés a női szivet magasztos célok
eszközülésére alkotta. Innen az a fogékony-
ság, mely úgy hangolja kedélyét, hogy
mindent megért a mi a lelket és képzelődést
megragadja, hogy mindenütt ott van, a hol a
sors csapása fájó könnyek letörlését fel-
adatává tette.

És mégis, az ironia hangja mily gyorsan
kész a férfi ajkakon, ha halljuk, hogy az
emberszerető női szivet a házi tüzhely mellől
elhivogatja az irgalom, a sziv szava.

Jól megvan osztva a tevékenység köre.
A férfi nemnek kötelessége világos, kiképzett
értelemmel érvényesíteni a szellemi kincset
a haza érdekében, vagy hős kézzel a kardot
forgatni. A nő a férfi seb bekötésével, a
lázbetegek enyhítésével, az árvák és ügye-
fogyottak ápolásával éri el az erény dicső-
ségét, mert szivugara szélesebb körre nem
terülhet. A mi nem azt teszi, hogy a nő-
nek a fájdalom könnyeinek letörlésénél, a
kolduló erény vigasztalásánál, az éhező nyomor
enyhítésénél nyílik a társadalomban
— az otthon szentélyéről nem is szólva
most — tevékenységi köre.

A szociális nyomorúságok közben a
mi lelkes honleányaink azok, a kik a béke
olaját lengetik felénk. Különbözők a költő
szerint az emberiség szebb és jobb tele.

A pauperizmus annál ijesztőbb véglet-
ben mutatkozik, minél nagyobb igényeket
támaszt az élet. A jótékony női egyesületek
az ijesztő ellentét eloszlatására dolgoznak,
törhetetlen szeretettel.

Országszerte most — az év első nap-
jaiban — tartják gyűléseiket a humanitárius
egyesületek s ezek közt a nőegyletek.

Sok szépet olvasunk naponta ezen egy-
letek működéséről s a társadalom különböző
bajainak orvoslása körül kifejtett tevékeny-
ségükről.

Nálunk is van annyiféle egyesület, úgy
a megyében, mint a városban, hogy el se
tudnánk hamar számlálni őket. Sajnos, hogy
ezek közül alig van egy-kettő, mely tevé-
kenységet fejt ki s a társadalom valamely
kiszabott terén hivatását méltóan betölti.

Lapunk múlt számában közöltük épen,
hogy a helybeli vereskereszt-egylet választ-
mányi ülést sem tudott tartani a tagok rész-
vételessége miatt. Elég sajnós, hogy így van.

Ezzel nem a vereskereszt-egylet kimu-
lását sajnáljuk, hanem sajnáljuk azt, hogy
ez az egylet ez előtt másfél évtizeddel elfog-
lalta a tért egy jótékony nőegylet elől. Ő
maga pedig a felülről jövő rideg kormányzás
miatt, nem tudta betölteni a jótékony egylet
helyét. Annyi idő óta nem tudott tért fog-
lalni és magát a társadalom kegyébe be-
helyezni.

Hadd muljék ki hát békeséggel. Ne
zavarja álmát semmi.

Hanem most városunk és vidékünk
buzgó honleányain a sor, hogy foglalják
el a kínálkozó tért s minél előbb egy jóté-
kony nőegyesületet alakítsanak!

A csiki vasut.

Soha talán kérdés annyira nem érdekelte
vármegyénk közönségét, mint épen a vasut
ügye, mely az utóbbi 5—6 év alatt folyton fel-
színen volt s a társadalom minden rétegeiben
élénken tárgyaltatott.

A Wekerle-kormány kereskedelemügyi mi-
nisztere, Lukács Béla alatt — kiról általában
elmondhatjuk hogy, a székely érdekeket min-
denek felett szíven hordozta — a dolog zöld
ágra jutott. a mennyiben törvényjavaslat alak-
jában kimondatott a rákos gyimesi fővonal és
a sepsiszentgyörgy-csikszereda-rákos mellék-
vonal kiépítése.

A Wekerle-kormány lelépése után a vas-
ut kiépítése iránti remények újlag megcsap-
pantak, olyan hírek kezdtek szállongani, hogy
a vasut építése legalább is őszig elhalasztatik.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Egy székely katonaköltő a múlt századból.

— T. Nagy Imre. —

I.

Dr. Gyalui Farkas az „Erdélyi muzeum“
idei XII. kötetében egy igen érdekes irodalom-tör-
téneti tanulmányt közöl a fennebb irt czim alatt.

Miután az egész közlés az én hozzájárulásom
révén került napvilágra — s ez magában a köz-
leményben is ki van emelve — némi kötelezett-
séget érzek arra, hogy hozzá szóljak s arra némely
észrevételeket tegyek.

Előbb ismertetem magát a közleményt, mely
nagyjában így szól:

„Az Adorján nemes székely családnak egyik
tagja: Adorján Imre mint székely határőr strázsas-
mester nemcsak hazáját szolgálta, hanem bufelej-
tésül s meg talán azért, hogy magát az írásban
gyakorolja, verselni is próbált, a muzsának is
áldozott.

„A verslábakhoz s mértékekhez nem sokat
értett a derék strázsasemester, nem is törődött ve-
lők, nem akarta ő gondolatait is glédába szorítani,
hanem összehajtott néhány iv jó vastag papírt
négy rétebe, azonképen meg is varrta jó erős
füzettel s aztán üres óráiban irt bele rimes
sorokat, úgy, a hogy jókedvében, bánatában a
szive diktálta. Ha pedig hallott pajtásaitól verset,
azt is leírta.

„Ezt a versfüzetet az idő megsárgította, az
utódok pedig az ősi házban, Csik-Menaságon sajtot
takartak vele, míg fia Adorján Imre, jelenleg
nyugalmazott főgimnáziumi tanár Csik-Szalonyon
reá nem akadt. Tőle sógorához T. Nagy Imre
csikszeredai tanárhoz jutott a megtépszott füzet.
Nagy Imre közölt belőle a „Figyelő“ egyik ré-
gebbi évfolyamában két verset, minden bővebb
kommentár nélkül. Ugyancsak Nagy Imre szives
volt nekem átadni a versfüzetet s egyuttal közölt
néhány érdekes adatot írójáról.

„A 4-edr. alaku füzet a 3-43. számú lapo-
kat tartalmazza. T. Nagy Imre szerint csupán
az utolsó levele hiányzik az első két lapon kívül.

„A füzet tartalma komoly és tréfás versek
gyűjteménye. Nagy Imre úgy véli, hogy Adorján
inkább lemásolta ama verseket, melyek a múlt
század közepén a székely határőrök közt forogtak
közszájon s hogy ez a versgyűjtemény voltaképen
csak az ő írásgyakorlata, melyet — ugymond —
titkon irogatott össze. Még pedig azért titkon,
mert apja, ki szintén strázsasemester volt, szigoruan
ellenezte, hogy fia írni megtanuljon. Ellenezte
pedig amaz elkeseredése miatt, mert ő, az öreg,
egyszer nagy kárát vallotta írástudásának. Egy ma-
gasabb rangu tisztje, kezesnek iratta nevét egy
kötelezvényre, mely miatt az öreg Adorjánnak ősi
birtokait elvették. Ezért az öreg székely a legzigor-
rubban megtiltotta fiának, hogy írni tanuljon.

„Nem csatlakozhatom a T. Nagy Imre ama
véleményéhez, hogy ez a versfüzet nagyrésztben
szájhangomán utján fönmaradt versek gyűjte-

ménye volna. Ellenkezöleg, nagyon csekély része
az, mely szájhagyomány utján gyűlt volna össze.
Föltevésem alapja épen az az alap, melyre T. Nagy
Imre a magát helyezte. Ezt írja nekem közlésé-
ben: „Hogy a versek nagyrésze szájhagyomány
utján van írásba foglalva, kitünik abból is, hogy
a verses formát inkább csak a rimelés összcen-
géséből lehet kiérezni némely darabnál.“ Azt his-
szem, hogy a szájhagyomány utján maradt versek
sokkal ritmikusabbak, szóval igazi versek, a
milyen van is egy-kettő a gyűjteményben. A nép,
az tud verselni, folyékonyan, a legtökéletesebb
ritmussal. De Adorján, a jámbor székely határ-
őr, iskolázott elmével, érző szívvvel, de kevés ver-
selési tudománnyal papírra tette a maga gondo-
latait, úgy, a hogy tudta. Elismerem, van szájh-
gagyomány is e versek közt, ámde legnagyobb
része annyira egy gondolatmenettel, egy egyéni-
ség jellegével van írva, hogy merem Adorján
szerzőjének vallani.

„Nem kívánok ezuttal részletesebben foglal-
kozni a versfüzettel, hanem inkább arra szorit-
kozom, hogy ismertetem néhány darabját.

„A komoly tartalmu közlemények elmél-
kedők, kesergők. Írójuk szerelmi bánatát, majd
meg elhagyatottságát panaszoja. Az elmélkedők
közt egészen lendületes „Az igazi barát-
ságról“ szóló:

Azt kérdezik sokan tőlem a Barátság mitsoda
De mivel az elrejtetet, azt felelem csak arra
Oly dolog mely csak könnyen dől nehezen kaptalkodik
Mert barátod ma melléd ül holnap rád áskálódik.

E tekintetben azonban megnyugtathatjuk olvasóinkat, a dolog nem így áll; mert ujabban arról értesülünk, hogy a csiki vasut ügyével a kereskedelmi miniszteriumban nagy szorgalommal foglalkoznak s a rákos-gyimesi vonal munkálatait a tavasszal okvetlenül megkezdik. E dologra vonatkozólag a „Magyarország” után közöljük a következőket:

Mint jó torrásból értesülünk, a kereskedelmi miniszteriumban lázasan dolgoznak a székelyföldi vasutak terveinek részletes kidolgozásán. Első sorban a gyimesi szoroson át vezetendő vonal tervéhez fogtak, s ezt már minden részletében be is fejezték. Miután ezt a roppant technikai nehézségekkel járó építkezést a fennálló nemzetközi szerződés szerint a jövő év november haváig be kell fejezni, a kereskedelmi miniszter intézkedett az iránt, hogy az építést a tavasz beálltával minden haladék nélkül megkezdjék. A miniszterium küldött mérnökei már is a helyszínén vannak, a munkásokat fogadják fel s megteszik a kellő előkészületeket. Az egész vonal Csik-Rákostól a romániai határig, illetőleg Palánka hátárszéli községig fog vezetni 44 kilométer hosszúságban, jobbára, illetőleg a hol lehet, a jelenlegi országot mentén. Csik-Rákostól kiindulva Csik-Szépviz, Gyimes-Felsőlok, Gyimes-Bükk és Gyimes községeket fogja érinteni s Palánkánál, a határon érintkezik a romániai vasutal, melyet Okna állomástól a Tatros völgyében vezetnek idáig. A vonal a modern technika egyik legnagyobb szerű alkotása lesz. De ez lesz egyszerűs mind a legdrágább vasutja is Magyarországnak, a mennyiben kilométerenkint közel 300,000 forintba s így egészben tizenkétmillió forintba fog kerülni. Az építési munkálatok közül legelőbb az Olt és a Tatros folyók vizválasztóját áttörő nagyszerű alagut furását fogják megkezdni, mely Csik-Szépviz és Gyimes-Felsőlok között az 1374 méter Both-havas lábánál töri át a déleleti Kárpátok gerincét. Az építést roppant nehézé teszi az a körülmény, hogy az összes anyagokat, gépeket, szerszámokat és eszközöket a szászrégeni vasutállomástól szekérral kell Csik-Rákostig fuvarozni, a mi napokat vesz igénybe és felette nagy mértékben emeli a költségeket. A Tatros folyón emelendő nagyszámu hidak is kiváló alkotások lesznek, úgy hogy az egész vonal Magyarország egyik elsőrendű látványossága lesz. Közgazdasági tekintetben az új vasut azonban egyelőre semmi jelentőséggel sem fog birni, mert zsák-vasut természetű lesz mindaddig, a míg a többi székelvöldi vasutak nem fogják az ország belsejébe vezető hálózattal egybekapcsolni.

Eddig a „Magyarország.”

„Majd ily folytatja :

Jajgatsz talám, hogy barátod titkot kimondotta
Nem barátod azt tudgyad, mert titkot felbontotta
A barátság kettő közt jár, de oly csinos járombá
Hogy elbomlik próbáld meg bár mihelyt oszlik háromba.

„Elmélkedő költeményeiben sok eredeti eleven hasonlata, képe van, de meglehetősen hosszason tárgyal egy-egy témát. A nép nem okoskodik annyit, a szájhagyomány nem igen tart fenn ilyen hosszú — ez például 16 strofás — pusztán csak elmélkedő verset. Ellenkezőleg éppen, mint például a népbáladakat, rövidség, tömörség jellemzi azt, a mit a nép versbe foglal.

„A változó szerencséről két verse is van Adorjánának, az egyikben arról panaszol s oktat, hogy a szerencse tündér kereke után öröme bu következik, a másikban igen hangulatosan és érzéssel ír saját sorsáról:

Bokros bánat, mely unalmat szívemnek szerzettél
Sok ezerszer nemcsak egyszer bánatra vezetted
Velem sok jót reméltettél, de csak árnyékat fiztetél.
Nem reméltem, nem is véltem, hogy engem megcsalnál
Álnoksággal s ravaszsággal így megjártszodtatnál
De ám látom mesterséged, megrontottál kétszíniséggel.
Nagy gyötürődést szívörödést én bennem szerzettél
Legyen elég ha már félig engem megöltél
Sok bánatba merítettél busulással epeztettél.

„Alig két lapra reá következik egy dal, mely már egészen népdal, de más is a hangja, a menete. Ezt már másolta.

Cátsári boró vad leacse, fekete szemü menyecske
Én szívemet ellopta ő magának elcsalta.

(Folyt. köv.)

Mi azonban az összekapcsolásra nézve jobb reménységgel vagyunk, mert logikus gondolkodás szerint el sem is képzelhető, hogy a rákos-gyimesi új vonal összekötésébe ne hozznák a fővonalakkal, sőt minden érdek azt diktálja, hogy a sepsiszentgyörgy csikszeredarákosi mellékvonal a rákos-gyimesjvel egyidejűleg építtessék ki.

Közgazdasági viszonyaink hátrányai és a szabad szesztermelés.

Csikvármegye közigazgatási bizottsága e hó 11-én tartott üléséből terjesztette fel a kormányhoz a múlt év II-ik felére szerkesztett jelentését, melyben különösen közgazdasági viszonyaink javulásának útjában álló akadályokról tesz érdekes kijelentéseket, okul hozván fel a szesztermelés és italérés mai rendszerét s kifejezést adva a szabad szesztermelés útjára való visszatérés iránti törvényhozási intézkedés szükségességének.

Ámbár a bizottság maga sem reméli, hogy ma, midőn az italérés monopolizálása tervezetik, nézeti illetékes helyen komoly figyelemre méltatásnak, még is a jelentés idevonatkozó részét közérdekű voltánál fogva az alábbiakban ismertetjük.

„A megye közgazdasági állapotát illetőleg a félv év folyamán tapasztalt események után kiemeltetik, hogyha a fennálló viszonyok nem módosulnak, a közép- és kisbirtokosok tönkre jutása kikerülhetlenül bekövetkezik.

Ugyanis, míg a termő föld más vidékekhez aránylag nagyobb igavonó erővel háromszor szántatik fel s még is a buza hektóliterenkint átlag 5 ft, a rozs 3 ft, az árpa 2 ft 50 kr és a zab 2 ft-on felül el nem árusítható, s így is csak a helyi fogyasztásra szükséges mennyiségben, és egy pár jármos ökör 200—250 ft árban jó forgalom alá, s ezzel szemben a tenyeres napszám étel mellett 70—80 kr, az igaz pedig 3 forint, s a cseleltér az eddighez képest kétszeresére lett: lehetetlen a földbirtokosnak kintartani igen érezhető egyenes és közvetlen kár nélkül. És ez állapotokon nem fog segíteni sem a mezőrendőrségi törvény szigorú végrehajtása, sem pedig a birtokrendezés mostanság úgy sem reményelt kereszttől vitele; mert a termelés fokozásával a kiadás aránylag növekszik s így az eredmény ez uton ki nem egyenlíthető, minél fogva ha a megoldás alapja másban nem keresetlik, az egész ország viszonyai azonosok lévén, mulhatatlanul bekövetkezik a rettegett állapot, mely a gazda közvetlen tönkretutása mellett legérezhetőbben az államot fogja sújtani.

Bizottságunk beható megfontolás után úgy látja, hogy e tarthatatlan állapoton talán segíteni lehetne némely közvetett adózások módszerének teljes megváltoztatásával, s bár nincs reménye javaslatának figyelembe vételére, még is ha annyit elért, hogy legalább megfontolás tárgyává tétetik, egy lépést a megvalósításhoz kezdeményezett.

Első sorban a szesztermelés eddigi korlátozását lehetne megszüntetni az által, ha az visszatádnék a k i s g a z d á k n a k. Ez az üzlet ma vármegyénkint egy vagy több szesztermelő privilegiuma, s mind azon termények árát, melyek szesz előállításához felhasználhatók, tetszés szerint ezek szabályozzák. Kétségtelen, hogy a nyomott ár csaknem kizárólag e privilegium eredménye, holott ezzel szemben a szesz ár és fogyasztás folytonos emelkedést mutat.

A nagy jövedelem tehát milliók háttérbe szorításával alig egy pár ezer privilegizált üzér renyhe munkásságának kényelmi forrásává tétetett, holott ha az a földbirtokkal kapcsolatba hozatnék, pár év alatt az országnak más színe lenne.

Az életből merített gyakorlat megmutatta az irányt a 60-as évektől kezdve a közel multig, mely a gyári termelést leginkább a városokba szoritotta, s ha e módszer tovább fejlesztetnék és a földbirtok a békókból felszabadíttatnék, a napi renden lévő országos elégedetlenség önmagától megszűnnék.

Ki lehetne ez esetben az állami bevételeket akép egyenlíteni, ha a pár év előtt megváltott szesz kormarmálási jogért községenkint fizetett tökének 10 perzentese kamatai rovátánának ki a községekre; avagy ha ez netalán a kívánt jövedelmet nem hozná ki, a szeszfüzési adó beszámításával el lehetne menni azon összegig, mely e előtt pár évvel a községek által évi bérszerűleg biztosítottat a kincstárnak.

És ezt a községek a szabad szesztermelés ellenében készségesen megajánlanák; mert a lakosok nemcsak a szesz, vagy pálinka felcsigázott árának fizetése alul szabadulnának fel, hanem a szesztermelés mellékjövödelmeiben még az állattenyésztés emelésére is hathatnának és ez intézkedés a marhaárak emelkedését is maga után

vonná; mert az is kétségtelen, hogy a nyomott kereslet nagy mértékben függ a gyárak szükségleteitől; minthogy pedig azon szükségletet 3—4 hétig fennakadás nélkül elodázhadni lehet, az ez alatt fokozódó kínálat a marha árt feltétlenül lenyomja, míg ha legább a vidéki fogyasztásra alkalmas anyag vitetik a piacra, ez eset ritkán következhetik be.

Hogy az adózást a községek mi módon fogantositják és mi módon biztosítják a kincstárnak, lehet kétség tárgya; de ha maga az elv alkalmas a megfigyelésre, alkalmas lesz arra is, hogy a gyakorlatba akadálytalanul átvitessék.”

TANÜGY.

Ditró, február 14.

(Folyt.)

A kiállítási intéző bizottság gyűléséről felvett jegyzőkönyvet olvasta fel Hozó Pál intéző bizottsági jegyző. E bizottság elhatározta, hogy az egyesület csoport kiállítást rendez, a kik ebben részt kívánnak venni, azoktól a kiállítandó tárgyakat elfogadja s azok kiállításáról gondoskodik. Azon iskolák, melyek külön nem akarnak kiállítani, következő tárgyak beszolgáltatására hivatnak fel: Az iskola homlokrajza és alaptervezete, részletes tanmenetek, írásbeli dolgozatok. A csoport kiállításnak tárgyai lesznek ezen kívül: 1. Csikmegye domború térképe. 2. A gyergyói iskolák története, belefoglalva az egyesület története is, ezen mű bevezető részének megírásával Hochschild Lajos egyesületi elnök, az egyesület történetének összeállítására pedig Vendl Aladár és Barabás R. egyesületi jegyzők kérettek fel.

Az önképzőkörök jelentéséből örömmel vett tudomást a gyűlés arról, hogy a munkálkodás a múlt gyűlés óta is rendesen folyt.

Az önképzőköri jelentések kapcsán a múlt gyűlésen kiküldött bizottság bemutatja az általa készített tanítói temetkezési, illetőleg tanítói segélyegylet alapszabály tervezetét. A bizottságnak fáradságáért a gyűlés köszönetet mond s az alapszabály tervezetét — miután már a szentmiklósi önképzőkör tárgyalta — beható tárgyalás és megbeszélés végett az alfallvi és ditrói önképzőköröknek kiadja s ezek véleményeinek beérkezése után a jövő nagy gyűlésen tárgyalatni fog.

Elnök fájdalommal tesz jelentést azon súlyos csapásról és veszteségről, melyet Imets János, egyesületünknek közbecsülés- és szeretetben álló tagja szeretett nevének váratlan tragikus halála által szenvedett. Indítványozza, hogy a gyűlés a nagy csapástól sújtott kartárs fájdalma és pótolhatatlan vesztesége fölött mély részvétét fejezze ki. A gyűlés a tett indítványt egyhangulag elfogadta s azt határozattá emelte.

Az indítványok során Gaál Miklós a gyűlés tudomására hozza, hogy egyesületünk egyik munkás tagja: Józsa Sándor a IV., V. oszt. számára földrajzot irt, melyet még e tanévben sajtó alá ad; indítványozza, hogy szerzőtől a kiadói jogot az egyesület kellő honorárium mellett vegye meg. Tett felhívásra szerző késznek nyilatkozván a kiadói jog átadására, a gyűlés az egyezkedés és az esetleges szerződés megkötése végett egy 9 tagból álló teljhatalmu bizottságot küldött ki.

Az új alapszabályok megerősítve leérkezvén, azt bemutatja elnök s javaslatára elhatározottat, hogy az 100 példányban kinyomassék és a tagok között szétosztassék. Egyben kimondatott az is, hogy a legközelebbi tavaszi gyűlésen az egyesület az új alapszabályok alapján fog megalakulni és tisztviselőit, valamint a választmányt is megválasztani.

Ferenczi Károly esperes, egyh. tanfelügyelő ur felhívja az egyesületi tagok figyelmét a „Népnevelő” című tanügyi lapra, mely minden kath. iskolának díjtalanul küldetik. Ha esetleg nem járna egyik-másik iskolához, úgy forduljanak a „Szent István Társulathoz”, mint a lap kiadójához és ez megfogja küldeni.

A jövő gyűlés helyéül a gyergyó-szentmiklósi polg. fiúiskola tüzettett ki, a tárgysorozat összeállítása, valamint az idő kitűzése elnökségre bízott.

Végül elnök köszönetet mondva ugy a megjelent előljáróság és iskolaszék, mint az egyesület tagjainak az érdeklődésért, a gyűlést d. u. 1,2-kor bezárta.

Barabás R.
egyesületi jegyző.

(Vége.)

C S A R N O K.

Ki hogyan táncolja a csárdást?

(Pillanatfélételek a bálteremből.)

A fővárosból vidékre jött gigerli.

A csárdás divatát többnyire ez a speci teremt. Azért ma oly fura, képtelen és közel áll a vitustánczhoz. És pökhendi, mint a terjesztője, kezdődik snájdig bizalmatlansággal. Nincs az az izom, mely ne rezegne, a lassuján a léha beszéd járja, a táncz mellékes, a frissére ugrik ki a táncz-zseni. Ott a cigánydobogón a stratégiai tér, toborzékol, rezeg, kiabál, nótát rendel, hányavetiségben példátlan, más ilőkben azt mondták volna: „örült“, most pedig „hercezig és sikkes“. A területet uralja és végül Nádaí Fodor Taszilójának mintát adhat. Oly arczatlan, hogy patakzó izzságú „váladékát“ az ő „anyósának“ vagy tánczosnőjének a batiszt-zsebkendőjébe törüli.

A falusi gigerli.

Az előbbi minta nyomán indul. De amaának örületes divatában, hogy ugy mondjan, meg van a divatnak gráciájja, de az az éretlenség, a mit a falusi gigerli produkál, rettenetesen bántó. Ez a speci legtöbbnyire a bál ruhán is tul teszi magát. Rendesen ott mulat legjobban, a hol a nappali közönséges ruhájában, olykor eszímában is toporzékolhat. Kurjant nagyokat és rendesen a lányok nemes ideáljait, ábrándjait rontja. A táncza a neveltlenség tobzódása. Az egész táncz előtte heccz, hogy tánczosnője megemlegesse. A lo-vagias férfi nem létezik benne, de megnyilatkozik a rossz nevelésü duhaj legény uri külsőben. A lányok egy részének imponál ez a kihívó merészség és szeretnek vele tánczolni, mert legább — megemlegeti. Ő is, mások is!

A kereskedő-segéd.

A tánczban sem tud megfelekedni, hogy hivatása a hölgyek kiszolgálása. Rendesen azzal tánczol, a kit a boltban is kiszokott előzékenyen szolgálni és ott is előzékeny. Megfigyeli tánczosnője tánczban való ügyességét és alkalmazkodik, elveszi legyezőjét és szigoruan vigyáz arra, hogy a virágot el ne veszítse hölgye. Akár egy zsebkendőt se. Rendesen a hölgyének toálettjét dicséri, különösen, ha ő mérte le a két mért. A táncz nála nem élvezet, hanem ezél és akkor boldog, ha hölgye mosolyogva jön legközelebb a boltjába és ismét vele szolgáltatja ki magát.

A jó fiu.

Nem ugrik, de gyorsan megy akkor, ha neki tánczosnő jut és nem bánja akár ki leánya, ha fiatal, ha vén, különben ritmus nélkül zötyög, de kitartó a tánczban. Ostobaságokat beszél, de boldog, ha mosolyt fakaszt, egész éjszaka fáradhatatlanul robotol. Az anyák hálásan pislognak rá, mert tudják, hogy a legutolsó esetben a jó fiu a petrezselyem árulás ellen megvédi leányát, a csárdást a jó fiu gyűlöli, mert ebben csak egy leány reputációját lehet megmenteni. Anyára nem válogat. Szükség esetén a teaplom tornyával is eltánczolja. Hódítani nem tud, de megbecsülhetlen. Olyan ő a tánczmulatságon, mint rossz darabban a potya-jegyvek. Ezek is teljesítik kötelességüket: tapsolnak. Ő is tánczol, a kikkelt másként senki sem tánczolja kivilágos kivirradtig. Es ő lel, kezdek legjobban, hogy milyen jól mulatott!

A szerelmes pár.

Egymásba simulnak és nem látnak semmit, csak egymást. És egymásban mindent. A kezük egymásót keresi remeg és szívük dobogását kölcsönösen hallják. Ki kritizálná ezt az édes együttlétet. Oly boldogok, hogy igazán nem tehetünk egyebet, mint gyűlölni őket. Nekünk ez jól esik, ők észre se veszik. Kettőjükben létezik a világ, kettőjükön kívül megszűnik.

Szám 2080—1894.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a háromszéki fakarékpenztár, sepsi-szentgyörgyi cég végrehajtónak Jegesi József és neje szül. Bocskor Mária csikdelnei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1640 frt tökéketelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő, Csik-Delne község határán fekvő, a csikdelnei 703. számú tjkvben A 1/2 alatt foglalt végrehajtást szenvedettek nevéen álló 1. r.: 205., 206., 207., 208., 209. hr. számú belső telekre 873 frt; 2. r.: 1048., 1049. hr. számú szántóra 17 frt; 3. r.: 2194. hr. számú szántóra 26 frt s így összesen 916 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi márczius hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Csik-Delne község házáan megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok bécsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magyar királyi igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Miről érdekelt értesítettik.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Csik-Szeredán, 1894. december 27-én.

Szacsuvay Imre,
kir. törvényszéki bíró.

ERDÉLYI BANK

ÉS

TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvártt,

Belközép-utca 2. szám.

Alaptőke 2000.000 korona,
melyből 50% tényleg be van fizetve.

ÜZLETKÖRÜNK FŐÁGAZATAI:

1. Bel- és külföldi váltók leszámítolása olcsó feltételek mellett;
2. betétek elfogadása könyvecskére, melyek után

4¹/₂%-ot térítünk,

a betéti kamatadót sajátunkból viselvén.

Betéteket elfogadnak továbbá folyó számlára és pénztári jegyekre rövid időre is.

Intézetünk betéteket bármikor felmondás nélkül fizet vissza.

3. Értékpapírok és pénznemek vétele és eladása.

Minden egyéb a bank és váltóüzlet szakmába vágó ügylet gyorsan, pontosan és olcsón eszközölünk.

AZ ERDÉLYI BANK

és takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

3-3

!!JÓ BORNAK NEM KELL CZÉGÉR!!

Kisküküllőmenti borok.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint az általam személyesen és kiváló gonddal vásárolt kisküküllőmenti borokból saját házam pinczejében nagy raktárt tartok, melyeket

56 literen felül 30 és 33 krért,

továbbá:

1 literes üveg, 1890-beli	igen jó asztali bort	48 krért üvegestől.
1 " " " " " "	1892 beli egész finom	52
7/10 " " " " " "	10 éves peesenyebort	60
7/10 " " " " " "	15	70

árusítok.

A literes üvegeket 10 krért, a 7/10 l. üvegeket 7 krért visszaveszem.

Boraim dicséretre nem szorulnak, mert megdicsérik magukat és valódiságukért is szavatosságot vállalok.

4-

Tisztelettel

Hary Géza.

E l e d ő
egy jó fekvésű pusztá belső telek.
Hol? Megmondja a kiadóhivatal!

M e g h i v ó.

A „Kisbirtokosok országos földhitelezési-intézetével szövetséges gyergyói első mezőgazdasági előleg-egylet mint szövetkezet“

X. évi rendes közgyűlését

1895. márczius 14-én csütörtökön d. e. 9 órakor

Ditróban, az iskolaépület nagy termében tartja meg,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Igazgatósági jelentés az 1894. évi üzlet eredményéről.
3. Felügyelő bizottsági jelentés, s ennek alapján

4. a beterjesztett zárszámadások felülvizsgálása és a felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság választása.
6. Esetleges kérelmek elintézése és indítványok.*)

*) A közgyűlés tárgyai: 60. §. h. az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslatai; valamint bármely egyleti tagnak indítványa, ha az a közgyűlést megelőzőleg 14 nappal az igazgatóságnak írásban be lett adva.

Gyergyó-Ditróban, 1895. február hó 10-én.

Az igazgatóság.

VAGYON MÉRLEG-SZÁMLA.

Tartozik. (Vagyon.)

(Teher.) Követel.

Fő-könyv lapsz.	Tartozik.	Összeg o. é.		Fő-könyv lapsz.	Követel.	Összeg o. é.	
		frt	kr			frt	frt
207	Pénzmaradvány .	216	82	24	Részvénytőke	68117	36
44	Váltótárca .	108215	55	93	Tartalékalap	12270	91
55	Kötelezvények .	5796	—	27	Takarékbetét tőkésített kamataival együtt	26852	73
8	Előre fizetett házbér	17	50	183	Különléle hitelezők .	99	83
20	Ügyvédi költségek	175	56	302	Fel nem vett % osztalék 1893-ról	122	03
23	Kamathátrálékok .	282	30	53	Átmeneti kamatok .	1525	99
83	Előre felvett tiszti fizetések	79	16	113	Részvény átírási bélyegilleték	2	47
200	Értékpapír	200	—	18	Befizetendő tőke-kamatadó	74	2
101	Felszerelések .	300	67		Nyeremény-egyenleg	6218	22
		115283	56			115283	56

Gyergyó-Ditróban, 1894. december 31.

Szathmáry János, s. k.
ig. elnök.

Puskás Antal, s. k.
Gaál Miklós, s. k.

Vendl Aladár, s. k.
Ferencz András s. k.

Egartner Lajos, s. k.
h. üzletvezető.

Fülöp István, s. k.
alelnök.

Dobribán János, s. k.

Köllő János, s. k.

Bajkó Gyula s. k.

Lázár János s. k.

Ezen Vagyonmérleg, nyereség és veszteség, valamint forgalmi kimutatás számlákat az üzlet fő- és segédkönyveivel tételenként összehasonlítottuk, azokat teljesen egybevágóknak találtuk.

Gyergyó-Ditróban, 1895. február 10-én.

Takó János, s. k.
f. biz. tag.

Lukács János, s. k.
felügyelő biz. elnök.

Barabás Rajmond, s. k.
felügy. biz. jegyző.

Sz. 698—1895.

ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye felsíki járásához tartozó Jenőfalva, Karczfalva és Dánfalva községekből Karczfalva székhelylyel alakított körben a körjegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző javadalmazása: 400 frt fizetés, 40 frt lakbér, 32 frt iroda átalány, 40 frt uti átalány és a magán munkálatokért szabályrendelet szerint szedhető díjakból áll.

Felhívom mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában körülírt képesítési és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okirattal felszerelt kérelmüket hozzám 1895. évi márczius hó 10-ig küldjék be.

A választás Karczfalván 1895. évi márczius 14-én fog megtartatni.

Csik-Szereda, 1895. február hó 6-án.

Mihály Ferencz,
főszolgabíró.

3-3

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Nem mulaszthatom el, hogy a mélyen tisztelt nagyérdemű helyi és vidéki vevő közönség becses figyelmét fel ne hívjam

INDIG MIKSA

bejegyzett cég alatt a „Fehér kakashoz“ címzett, Szultán Lázár-téle házban, a mai igények szerint jól berendezett

fűszer-, festék-, csemege- és vegyes-áru kereskedésemre.

Raktáron tartok minden fajta kávé, többféle rizkását mindenféle fűszereket, sajtokat, gyertyát, mosó- és mosdó szappanokat, petroléumot és itt elé nem sorolt sokféle árucikket.

Továbbá a sepsi-szentgyörgyi műhenger malom örleményeit, melynek kizárólagos raktára nálam van, a tisztelt vidéki kereskedő uraknak figyelmében ajánlom, hol eredeti gyári árban szolgáltatam ki a lisztet.

Megjegyezni kívánom, hogy nálam minden egyes árucikk a legelső minőségben és legolcsóbb napi árban szolgáltat ki, nőről már az előbbzöri bevásárlás által is meggyőződést szerezhet magának minden egyes vevő.

Magamat s kész szolgáltatam a n. é. közönség jó indulatába ajánlva, becses pártfogásukat kérve maradok illő tisztelettel

INDIG MIKSA.

Porcellán és üveg nagy raktár.